

Баран Богдан

студент групи БУм-61

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

м. Тернопіль, Україна

Науковий керівник: Малюта Людмила

д.е.н., професор

професор кафедри управління інноваційною діяльністю та сферою послуг

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

м. Тернопіль, Україна

Bogdan Baran

student of group BUm-61

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Ternopil, Ukraine

Scientific supervisor: Liudmyla Maliuta

D.Sc. (Econ.), Prof.

Professor of the department of Innovation Activity and Services Management Department

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Ternopil, Ukraine

**СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
БУДІВНИЦТВА, РЕМОНТУ ТА ЕФЕКТИВНОЇ ЕКСПЛУАТАЦІЇ АВТОШЛЯХІВ
STATE AND TRENDS OF DEVELOPMENT OF ENTERPRISES FOR PROVISION
OF CONSTRUCTION, REPAIR AND EFFICIENT OPERATION OF ROADS**

В сьогоденних умовах змін в економіко-політичному житті нашої держави, на фоні масового поширення пандемії коронавірусу, неабиякий інтерес для дослідження, публічного огляду й аналізу викликає й проблема будівництва, ремонту та ефективної експлуатації автошляхів. За останні два роки вона активно популяризується та розглядається у контексті реалізації програми «Велике будівництво», ініційованої державою та «Укравтодором», що передбачає поступове збільшення інвестицій у дорожньо-транспортну інфраструктуру. Так, до кінця поточного року, у рамках програми планується побудова 6600 км нових якісних доріг.

Тематика оновлення та будівництва автошляхів є актуальною і головною, і майже щодня висвітлюється на шпальтах газет та журналів, у соціальних мережах, обговорюється на головних каналах телебачення і радіо, оскільки за попередні 20 років нашої незалежності ми спостерігали катастрофічний стан вітчизняних доріг та відсутність достатнього цільового фінансування для покращення ситуації. Однак упродовж останніх 6-7 років, у контексті євроінтеграційних процесів, відчуваються деякі зрушення та позитивна динаміка.

Підкреслює й цю актуальність та необхідність у своїй доповіді прем'єр Д. Шмигаль, зазначаючи, що «у даний період системних викликів велике будівництво продовжується. Ремонт доріг не можна зупиняти. Це – локомотив для нашої економіки, який повинен рухати нас вперед, незалежно від обставин, які виникають навколо, і це – запорука економічного розвитку...». Не забарилося і підтвердження його слів: в проекті держбюджету на наступний рік, який був підтриманий Верховною Радою на початку тижня, повністю збережене фінансування будівництва і ремонту доріг в Україні. Як свідчать дані табл. 1 за період 2015-2021рр. спостерігаємо наступну тенденцію по виконанню робіт з оновлення та будівництва доріг та використання коштів для їх фінансування.

*Таблиця 1***Обсяг робіт з оновлення та будівництва доріг та їх фінансування у 2015-2021рр.**

Рік	Протяжність доріг, км	Обсяг фінансування, млн. грн.
2015	330,78	2026,7

2016	828,9	8282,1
2017	1965,85	18497,2
2018	1411,94	22609,7
2019	846,97	21279,7
2020	4 056	90039,1
2021*	6600	140764,5

*плановий показник згідно Програми президента України «Велике будівництво»
Примітка: складено за офіційними даними Укравтодору

Як бачимо із таблиці, згідно Державної Програми «Велике будівництво» передбачається в 2021 році **завершити** будівництво та реконструкцію 6,6 тис. км автошляхів, у т.ч. 4500 км – державного значення та 2100 км – місцевого значення на суму близько 140 млрд.грн.

Як свідчать дані проведених досліджень, фінансування проекту оновлення та будівництва доріг згідно Програми президента України «Велике будівництво» у минулому 2020 році здійснювалось за рахунок таких джерел фінансування:

- 31,5 млрд. грн. – з Дорожнього фонду (на дороги державного значення);
- 19,2 млрд. грн. – під державні гарантії;
- 35 млрд. грн. – додаткове бюджетне фінансування (перерозподіл із інших фондів);
- 4,4 млрд. грн. – залучені кошти від міжнародних фінансових організацій.

У загальному підсумку, як бачимо, всього для будівництва та оновлення доріг затрачено більше 90 млрд. грн.

З усіх зазначених джерел 7,9 млрд. державних грошей пішло на експлуатаційне утримання доріг, 5,6 млрд. – боргові зобов'язання України, 3,2 млрд. Мініфраструктури спрямувало на забезпечення безпеки руху, а ще 22,2 млрд. грн коштів Дорожнього фонду пішло на розвиток регіонів.

Але слід зазначити, що частину доріг у 2020 році збудовано в кредит. Заради фінансування доріг влада повернулася до надання держгарантій Укравтодору, під які останній залучив позику у державному Укрексімбанку на 19,3 млрд. грн.

Ще, за неофіційними даними, додатковим бюджетним фінансуванням в розмірі 35 млрд. грн. неочікувано виявилася половина коштів з COVID-фонду, задуманого для підтримки системи охорони здоров'я та допомоги людям, які постраждали через карантин.

Як бачимо, амбітний план щодо «Великого будівництва» поступово реалізовується, джерела коштів знаходяться, дороги справді стають кращими, і ми є свідками того, як окремі кроки на шляху євроінтеграції все ж таки робляться. Однак слід відмітити й вітчизняних підприємств, які поряд із закордонними, виступають підрядниками у виконанні цих робіт. Хотілося б показати чималу лепту у даному процесі й нашого місцевого лідера, підприємства ТОВ «Техно-Буд-Центр», яке працює не лише у Тернопільській області, а й згідно укладених тендерних договорів й у сусідніх Івано-Франківській, Львівській, Чернівецькій, Закарпатській, Хмельницькій, Рівненській та Житомирській областях і якісно та прогресивно здійснює будівництво вітчизняних автомагістралей.

Підприємство успішно використовує інноваційну техніку та технології у будівництві та ремонті вітчизняних автошляхів, інноваційно-логістичні підходи в управлінні цими процесами.

Основним капіталом досліджуваного підприємства ТОВ «Техно-Буд-Центр» є люди, які наполегливо і віддано працюють у колективі компанії. Слід зазначити, що підібрана команда – це справжні досвідчені професіонали найвищого гатунку. Рівень освіти кадрового складу відповідає потребам підприємства. Всі керівники і спеціалісти мають вищу освіту за спеціальністю та величезний досвід роботи в галузі.

Таким чином, кадрова політика ТОВ «Техно-Буд-Центр» базується на принципах побудови ефективної системи управління, яка сприяє підвищенню ефективності та якості виробництва та виконання робіт.

ТОВ «Техно-Буд-Центр» – компанія, що динамічно розвивається, постійно збільшує обсяги робіт та об'єми виробництва, якісно та своєчасно їх виконує, чим й забезпечила собі високий імідж та репутацію на ринку.

УДК 338.242.2

Василюк Юлія

студентка групи ПФз-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

м. Тернопіль, Україна

Науковий керівник: Тимошик Наталія

доцент кафедри економіки та фінансів

кандидат економічних наук

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

м. Тернопіль, Україна

Julia Vasyliuk

Student of the group PFz-51

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Ternopil, Ukraine

Scientific supervisor: Nataliia Tymoshyk

Associate Professor of the Economics and Finance Department

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Ternopil, Ukraine

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТА ГЛОБАЛЬНА ІНТЕРНЕТ-ІНТЕГРАЦІЯ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ

COMPETITIVENESS AND GLOBAL INTERNET INTEGRATION OF MODERN BUSINESS

Питання конкурентноспроможності торкається кожного бізнесу в умовах ринкової економіки. Щоб «бути в тренді», мати попит на продукцію або послуги, займати лідерські позиції на ринку, мати перспективний розвиток і т. д. – необхідно вчасно реагувати на потреби ринку. Для цього необхідно налагодити усі виробничі процеси, впроваджувати інновації, організувати злагоджену роботу персоналу, постійно досліджувати ринок і, відповідно, своїх конкурентів.

У сьогоднішній день відбувається швидка інтернет-інтеграція (WEB Integrational). Задля полегшення ведення бізнесу, майже всі процеси переводяться в електронні інформаційні системи – це дозволяє коректно та якісно управляти: бухгалтерією, логістикою, клієнтською базою та роботою в середині компанії (табл. 1).

Таблиця 1

Проблеми з якими стикається підприємство

№	Проблеми
1.	Потреба в мануальному аналізі баз даних, різних рішень і постійному перемиканні між ними.
2.	Складність в наданні доступу до певної інформації партнерам, клієнтам та співробітникам.
3.	Значні витрати ресурсів на управління й обслуговування інформаційних систем.
4.	Потреба в ручній синхронізації даних між онлайн і оффлайн системами.

Варто зазначити, що web-інтеграція має переваги з точки ведення бізнесу, а також збільшує технічні можливості:

1. Простий контроль інформації;
2. Введення даних на цифрових точках;
3. Збільшення обсягу продаж;
4. Економія часу та ресурсів;